

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Методології крос культурних практик	Рік навчання	2
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	вибіркова
Спеціальність	023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Семестри	3

VISUAL SOCIOLOGY **Візуальна соціологія (англійською)**

Семестр 3 (осінь 2023)

1 вересня — 14 грудня

Викладач	Артеменко Андрій Павлович, професор, доктор філософських наук
E-mail	artemenko.andrey@ksada.org
Заняття	Вівторок 18.00–19.50, ауд. 202 (3 корпус)
Консультації	Вівторок 12.00–13.00 (якщо є у навантаженні. Якщо ні – бажано ввести принаймні 1 годину на тиждень)
Адреса	к. 202, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-28-11 (кафедра)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ФМ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Всі навчально-методичні матеріали курсу розміщені на платформі EDMODO. Для отримання коду доступу до матеріалів необхідно надіслати листа на електронну пошту викладача з прізвищем, ім'ям та електронною адресою. Консультації за темами занять можна отримувати в чаті класу «Філософія» (весняний семестр). Вразі дистанційного навчання лекції та семінарські навчання здійснюються в режимі ЗУМ-конференцій, доступ до яких надається за необхідністю.

Проведення занять в он-лайн режимі за розкладом занять через конференцію Zoom за посиланням

<https://us05web.zoom.us/j/4963505445?pwd=UldUY3ZEREVETERiR1RXMTJWajI5Zz09>

Ідентифікатор конференції: 496 350 5445

Код доступу: 4FLa7J

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Артеменко А.П., Артеменко Я.І. Практикум з філософії та хрестоматія Харків.: НУВС, 2015. – 288 с.
2. Філософія. Кредитно-модульний курс / Підручник - Харків: Золотые страницы, 2014

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

<https://new.edmodo.com/groups/filosofiya-iskusstva-36644211>

<http://www.gumer.info>

www.sageereference.com/sociology/ReadersGuide

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: MicrosoftWord, PowerPoint 2016.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань про теоретичні концепції візуальної соціології у сфері візуальної культури, образотворчого мистецтва, графіки і графічного дизайну.

Завдання навчальної дисципліни розглянути поняття та історію розвитку візуальної соціології; визначити елементи аналізу комплексу візуального об'єкту; розглянути методологію інтерпретації та створення візуального об'єкту; визначити особливості технологій кодування та декодування візуального об'єкту; продемонструвати роботу механізму впливу візуального на розвиток соціальної комунікації, створення соціальних цінностей, правил соціальної поведінки.

На практичних заняттях дискутуються концепції і підходи, представлені у лекційному курсі, а також випробовуються можливості застосування цих концепцій та підходів до матеріалів дослідження магістрантів.

Дисципліна покриває такі компетентності:

(ЗК)2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

(ЗК)6. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

(СК)2. Здатність трактувати формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

Програмні результати навчання

У результаті навчання студенти мають:

ПРН1. Визначати, аналізувати і пояснювати історичні, культурологічні, соціокультурні, художньо-естетичні аспекти розвитку світового та українського образотворчого і декоративного мистецтва.

ПРН4. Представляти формотворчі мистецькі засоби як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства.

ПРН5. Критично осмислювати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання завдань і проблем у галузі образотворчого мистецтва.

ПРН10. Застосовувати у мистецькій та дослідницькій діяльності знання естетичних проблем образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації, основних принципів розвитку сучасного візуального мистецтва.

ПРН11. Володіти знаннями до визначення ефективності та апробації сучасних теоретичних підходів та концепцій інтерпретації феноменів культурно-мистецьких процесів

ПРН13. Вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, представляти результати діяльності у вітчизняному та зарубіжному науковому і професійному середовищі.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається професійним сприйняттям особливостей практики візуальних комунікацій.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру 1-го курсу (1 кредит ECTS, 90 навчальних години, в тому числі 28 годин — аудиторні лекційні та семінарські заняття та 62 годин — самостійні). Всього курс має 1 модуль та 8 тем.

Осінній семестр: 28 годин: 24 — лекції, 4 — семінарські заняття, 62 — самостійні.

Topic 1. Visual sociology in the system of sociological knowledge

Topic 2. Society as a visible object

Topic 3. Theoretical aspects of visual sociology

Topic 4. Practical application of knowledge of visual sociology.

Topic 5. Phenomenological sociology

Topic 6. Dramatic sociology

Topic 7. Visual data of sociology

Topic 8. Visual image as a subject of sociological interpretation

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та семінарських занять. Практичні та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота здобувача спрямована на завершення семінарських завдань та закріплення лекційних тем. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за лекційними темами дисципліни в контексті власного наукового дослідження (теми дисертації). Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є заліки. Для отримання заліку достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесу самостійної роботи. Для тих магістрантів, які бажають покращити результат, передбачені письмові контрольні питання за темами дисципліни (10 балів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як магістрантам, так і викладачу. За необхідності магістрант має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку).

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з магістрантами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо магістрант пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Магістранти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, магістрант втрачає право отримати бали за тему. Якщо це відбулось в процесі заліку — магістрант отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
Перший тиждень	1	лекція	<i>Topic 1. Visual sociology in the system of sociological knowledge</i>	2		
Другий тиждень	1	семінар 1	<i>Visual sociology in the system of sociological knowledge</i>	2	Есе на 2500 знаків. Обговорення робіт Доповідь (усно), 15 хвилин, інтерпретація тем дисципліни в межах власного дослідження (за вибором).	Письмово Роздрукована приноситься на заняття
Третій тиждень	2	лекція	<i>Topic 2. Society as a visible object</i>	2		
Четвертий тиждень	2	семінар 2	<i>Topic 2. Society as a visible object</i>	2	Есе на 2500 знаків. Обговорення робіт Доповідь (усно), 15 хвилин, інтерпретація тем дисципліни в межах власного дослідження (за вибором).	Письмово Роздрукована приноситься на заняття

П'яти й тижд ень	3	лекція	<i>Topic 3. Theoretical aspects of visual sociology</i>	2		
Шост ий тижд ень	3	семінар 3	<i>Topic 3. Theoretical aspects of visual sociology</i>	2	Есе на 2500 знаків. Обговорення робіт Доповідь (усно), 15 хвилин, інтерпретація тем дисципліни в межах власного дослідження (за вибором).	Письмово Роздруківка приноситься на заняття
Сьом ий тижд ень	4	лекція	Topic 4. Practical application of knowledge of visual sociology.	2		
Вось мий тижд ень	5	лекція	Topic 5. Phenomenological sociology	2		
Дев'я тий тижд ень	6	лекція	<i>Topic 6. Dramatic sociology</i>	2		
Десят ий тижд ень	7	лекція	Topic 7. Visual data of sociology	4		
Один адцят ий тижд ень	8	лекція	<i>Topic 8. Visual image as a subject of sociological interpretation...</i>	4		
Дван адцят ий тижд ень	7	Семінар 4	Topic 8. Visual image as a subject of sociological interpretation...	2	Есе на 2500 знаків. Обговорення робіт Доповідь (усно), 15 хвилин, інтерпретація тем дисципліни в межах власного дослідження (за вибором).	Письмово Роздруківка приноситься на заняття

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Поточний контроль	0–20
2	Поточний контроль	0–20
3	Поточний контроль	0–20
4	Поточний контроль	0–40
Всього балів		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
0–20	0–40	

A+	20	40	Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
A	17–19	37–39	Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
A-	16	36	Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
B	12–15	32–35	Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
C	8–11	22–31	Здобувач вищої освіти в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
D	4–7	10–21	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматуванням
E	1–3	1–9	Здобувач вищої освіти в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність магістрантів під час семінарських занять (3), виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідження, виконані в межах дисципліни (5–8), а також участь у житті групи (1–3). Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

Основна

1. Banks M. *Visual Methods in Social Research*. Thousand Oaks, CA: Sage, 2021.
2. Barndt D. *Toward a visual study of society*. East Lansing: College of Social Sciences; Michigan State University, 1974.
3. Chaplin E. *Sociology and Visual Representation*. London: Routledge, 2014.
4. Collier J., Collier M. *Visual Anthropology*. Albuquerque: University of New Mexico Press, 1986.
5. Emmison M., Smith Ph. *Researching the Visual*. Thousand Oaks, CA: Sage, 2020.
6. Grady J. *Edward Tufte and the Promise of a Visual Social Science // Visual Cultures of Science / Ed. by L. Pauwels*. Hanover, NH: University Press of New England, 2020.
7. Grady J. *The Scope of Visual Sociology // Visual Sociology*. 1996. Vol. 11. N 2.

Допоміжна

1. Harper D. *Reimagining Visual Methods // Handbook of Qualitative Research*. 2d ed. / Ed. by N. K. Denzin, Y. S. Lincoln. Thousand Oaks, CA: Sage, 2000.
2. *Images of information: still photography in the social sciences / Ed. J. Wagner*. Beverly Hills: Sage Publications, 1979.

3. Pauwels L. Taking the Visual Turn in Research in Scholarly Communication // Visual Sociology. 2000. Vol. 15. N 1–2.
4. Pink S. Doing Visual Ethnography. Thousand Oaks, CA: Sage, 2021.
5. Williams V., Robinson C. In their Own Right: The Cares Act and Cares of People with Learning Disabilities. Bristol: Policy Press, 2000